

Balkenende

dierenwelzijn daarvoor aanknopingspunten biedt. Tegen die achtergrond achten wij de motie overbodig.

De heer Van der Vlies is ingegaan op een paar punten die hem raakten.

Mevrouw Verdonk sprak over een paar resterende punten. Het gaat wat ver om nu nog uitgebreid over integratie te spreken. Ik heb goed geluisterd naar wat zij heeft gezegd over de vrijheid van meningsuiting en het opnemen van contact met gemeenten. Het is de vraag of dit toch niet echt een zaak van de gemeenten zelf is. Heeft de rijksoverheid hier nog een rol?

Ik zeg toe dat ik de betrokken bewindspersoon zal vragen een brief over de A12 te schrijven.

Voorzitter. Hiermee heb ik gereageerd op de opmerkingen van de leden van uw Kamer in tweede termijn. Aanstonds zal ik een aantal afrondende opmerkingen maken.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. Ik herinner eraan dat ik zo'n aardig debat met de premier voerde over de vraag hoe wij de casus jeugd en gezin, waarmee op dertien beleidsterreinen vier ministeries zich bezighouden, zo vorm kunnen geven dat die uit meer bestaat dan uit het oproepen tot het krijgen van kinderen, uit het oproepen om ze langer aan de borst houden en uit het verzoek om de burens te laten gluren in de opvoeding. De minister-president zei de tekst van mijn motie niet te begrijpen, maar die tekst is letterlijk overgenomen uit het advies van de Algemene Rekenkamer. Dus of hij wil niet doen wat de Algemene Rekenkamer adviseert, of hij moet iets sympathieker tegenover de motie staan, de motie die door veel fracties is ondertekend. Wij proberen de komende drie jaar het daarheen te leiden dat de programmaminister voor Jeugd en Gezin slagvaardig kan optreden. De Rekenkamer vraagt dat en daarom wordt ook met de motie gevraagd.

Minister **Balkenende**: Ik wijs erop dat wordt verzocht om "een tussentijds evaluatieonderzoek uit te voeren over het programmaministerie voor Jeugd en Gezin". Wij zijn nu ruim een jaar bezig. Met de verantwoordingsbrief heb ik hierover al een aantal opmerkingen gemaakt. Gelet op het feit dat wij nog maar zo kort bezig zijn, lijkt het mij niet goed om nu al een tussentijds evaluatieonderzoek te doen. Ik wil het volgende afspreken, mijnheer Pechtold: in het kader van de begrotingsbespreking komen wij hierop terug.

Mijnheer de voorzitter. Het debat van vandaag bewoog zich op diverse terreinen. Er was aandacht voor verantwoording, er was aandacht voor politieke actualiteit, er was aandacht voor toekomstig beleid, er was aandacht voor het beeld in de media en terecht was er veel aandacht voor mensen: kortom, het was een heel breed debat.

Ik constateer dat het lastig is om het verantwoordingsdebat te beperken tot het terugblikken. Dat is een hele opgave voor ons, politici, die liever vooruit kijken. Dit heb ik overigens ook in de afgelopen jaren af en toe waargenomen.

Ter voorbereiding van dit debat hebben wij afspraken gemaakt met deze Kamer. Deze eerste poging tot een verantwoordingsdebat nieuwe stijl vond in een overgangsfase plaats. Een nieuw kabinet, een oude begroting en drie departementen die experimenteren met de jaarverslagen: met deze beperkingen voerden wij een politiek debat op hoofdlijnen op basis van de deels

vernieuwde verantwoordingsstukken en de verantwoordingsbrief. Net zoals de Algemene Rekenkamer qualitate qua kritisch is vanuit haar wettelijk toezicht op de rechtmatigheid, is deze Kamer terecht kritisch als controleur van de regering. Dat er daarbij politieke verschillen van inzicht zijn, is een gegeven.

Wij hebben een aantal toezeggingen gedaan om de verantwoording nog inzichtelijker te maken. Deze Kamer, namelijk de commissie voor de Rijksuitgaven, zal daarbij worden betrokken. Wij zullen in het kabinet spreken over de specifieke wensen van de Kamer opdat deze in de verschillende algemene overleggen die nog volgen met de vakministers, adequaat kunnen worden geadresseerd.

Naast de wisseling van opvattingen over de geboekte resultaten in 2007 hadden wij vandaag een politieke tour d'horizon. Het kabinet heeft toegelicht op welke wijze het werkt aan het verstevigen van de fundamenteën voor een financieel en sociaaleconomisch solide land. Het bouwt aan een Nederland dat zekerheid biedt voor burgers en bedrijven en het biedt tegelijkertijd alle ruimte voor dynamiek, innovatie en ontwikkeling, wat ik in het begin schetste. Het bouwt aan een land met een stabiele samenleving met een volwassen democratie waarin mensen elkaar de ruimte gunnen zonder hun onderlinge betrokkenheid te verliezen. Dat vraagt veel van mensen in deze tijd waarin de samenleving aan heel snelle veranderingen onderhevig is. Dat stelt voortdurend nieuwe eisen aan mensen en de maatschappij als geheel.

Spreeken over vertrouwen is zinvol en actueel. Het kabinet beseft dat je vertrouwen wint door daden en niet door woorden. Wij staan open voor maatschappelijke signalen. Dit kabinet zoekt de dialoog. Onze inzet richt zich op het welzijn van huidige en toekomstige generaties in dit land, op toegankelijke en kwalitatief goede zorg, op goede scholing, bestaanszekerheid en een redelijk evenwichtige inkomensverdeling, op een goede infrastructuur en een schoon milieu. Wij willen samen verder werken. De blik op de toekomst, maar leren van het verleden. Zo kan de meerwaarde van Verantwoordingsdag als onderdeel van de begrotingscyclus ook op Prinsjesdag betekenisvol zijn.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat er geen behoefte is aan een derde termijn.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Ik dank de minister-president en de minister van Financiën.

Aanstaande dinsdag zal over de ingediende moties worden gestemd.

Sluiting 00.13 uur

Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. zes brieven van de Voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal met de mededeling, dat zij in haar vergadering van dinsdag 20 mei 2008 de het door de Tweede Kamer der Staten-Generaal toegezonden voorstellen van (Rijks)wet gedrukt onder de nummers 30938, 31037, 31087, 31232, 31315 en 31321 heeft aangenomen.

De Voorzitter stelt voor, deze brieven voor kennisgeving aan te nemen;

2. de volgende brieven:

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van verslag van de Nederlandse mensenrechten-ambassadeur aan Argentinië en Guatemala (31263, nr. 18);

een, van de ministers van Buitenlandse Zaken en voor Ontwikkelingssamenwerking, over Drinkwater en sanitatie (31250, nr. 15);

een, van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, over taakstellende vermindering van de bestuurskosten (30902, nr. 13);

een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, over de recente ontwikkelingen rond Otapan (22343 en 25834, nr. 193);

een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, inzake reacties op ingediende moties (29398, nr. 93);

een, over het bedienen van sluizen op afstand (31200-A, nr. 80);

een, van de minister van Economische Zaken, de conceptregeling splitsingsplannen (30212, nr. 69);

twee, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, te weten:

een, over beroepsmatig blootstelling aan gevaarlijke stoffen (25883, nr. 131);

een, inzake reactie "Immigratie neemt toe" (29407, nr. 79);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, inzake antwoord op een drietal verzoeken van de vaste commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid (26642, nr. 107);

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, over de toegezegde lijst van dure en wees-geneesmiddelen (29477, nr. 56);

een, van de minister voor Jeugd en Gezin, over inzicht kosten van kinderen (31399, nr. 10);

een, van de Algemene Rekenkamer, ten geleide van Rapport, Rijk verantwoord 2007; Rapport bij het Financieel jaarverslag van het Rijk 2007 en uitkomsten rechtmatigheidsonderzoek 31444, nr. 2).

Deze brieven zijn al gedrukt en rondgedeeld;

3. de volgende brieven:

een, van de staatssecretaris van Defensie, inzake reactie op verzoek van de vaste commissie voor Defensie.

De Voorzitter stelt voor, deze brieven door te zenden aan de betrokken commissies en niet te drukken;

4. de volgende brief, van J. Keijzer, inzake uitnodiging Dag Herdenken van Geweldslachtoffers op 20 september 2008.

Deze brief e.a. ligt op de Griffie ter inzage.

De Eerste ondervoorzitter en de Tweede ondervoorzitter stellen voor, te stellen in handen van

a. de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport:

- Aanpassing van de Wet op de medische hulpmiddelen aan richtlijn nr. 2007/47/EG van het Europees Parlement en de Raad van 5 september 2007 tot wijziging van Richtlijn 90/385/EEG van de Raad betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen van de lidstaten inzake actieve implanteerbare medische hulpmiddelen, Richtlijn 93/42/EEG van de Raad betreffende medische hulpmiddelen en Richtlijn 98/8/EG betreffende het op de markt brengen van biociden (PbEU L 247) (31469).